

PŘIJATÉ TEXTY

P10_TA(2025)0285

Institucionální aspekty zprávy o budoucnosti evropské konkurenceschopnosti (Draghiho zpráva)

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 25. listopadu 2025 o institucionálních aspektech zprávy o budoucnosti evropské konkurenceschopnosti (Draghiho zpráva) (2025/2013(INI))

Evropský parlament,

- s ohledem na zprávu Maria Draghiho ze dne 9. září 2024 s názvem „Budoucnost evropské konkurenceschopnosti“ (Draghiho zpráva),
- s ohledem na projev Maria Draghiho přednesený při předložení Draghiho zprávy Evropskému parlamentu dne 17. září 2024,
- s ohledem na zprávu Enrica Letty ze dne 17. dubna 2024 nazvanou „Mnohem více než jen trh“ (Lettova zpráva),
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 29. ledna 2025 nazvané „Kompas konkurenceschopnosti pro EU“ (COM(2025)0030),
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 11. února 2025 nazvané „Cesta k příštímu víceletému finančnímu rámci“ (COM(2025)0046),
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 19. března 2025 nazvané „Unie úspor a investic – strategie na podporu bohatství občanů a hospodářské konkurenceschopnosti v EU“ (COM(2025)0124),
- s ohledem na zprávu ze dne 30. října 2024, kterou vypracoval Sauli Niinistö pod názvem „Společně bezpečnější – posílení civilní a vojenské pohotovosti a připravenosti Evropy“ (Niinistöva zpráva),
- s ohledem na zprávu ze dne 9. května 2022 o konečných závěrech Konference o budoucnosti Evropy,
- s ohledem na své usnesení ze dne 4. května 2022 o opatřeních v návaznosti na Konferenci o budoucnosti Evropy¹,

¹ Úř. věst. C 465, 6.12.2022, s. 109.

- s ohledem na své usnesení ze dne 9. června 2022 o výzvě ke svolání konventu k revizi Smluv²,
 - s ohledem na své usnesení ze dne 22. listopadu 2023 k návrhům Evropského parlamentu na změnu Smluv³,
 - s ohledem na své usnesení ze dne 11. července 2023 o provádění *překlenovacích* ustanovení ve Smlouvách EU⁴,
 - s ohledem na své usnesení ze dne 7. května 2025 o přepracovaném dlouhodobém rozpočtu Unie v měnícím se světě⁵,
 - s ohledem na své usnesení ze dne 12. března 2025 o bílé knize o budoucnosti evropské obrany⁶,
 - s ohledem na článek 48 Smlouvy o Evropské unii (dále jen „Smlouva o EU“),
 - s ohledem na *překlenovací* ustanovení ve Smlouvách EU,
 - s ohledem na ustanovení Smlouvy o posílené spolupráci a stále strukturované spolupráci,
 - s ohledem na článek 122 Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen „Smlouvy o fungování EU“),
 - s ohledem na článek 55 jednacího řádu,
 - s ohledem na zprávu Výboru pro ústavní záležitosti (A10-0196/2025),
- A. vzhledem k tomu, že Mario Draghi vypracoval na žádost předsedkyně Komise Ursuly von der Leyenové zprávu (dále „Draghiho zpráva“), v níž nabízí komplexní diagnózu strukturálních problémů EU a upozorňuje na riziko dlouhodobého zpomalení hospodářského růstu EU, které by v konečném důsledku mohlo ohrozit její prosperitu a systém sociálního zabezpečení; vzhledem k tomu, že Draghiho zpráva ukazuje, že Evropa se již nemůže spoléhat na řadu faktorů, které v minulosti podporovaly její růst;
- B. vzhledem k tomu, že mezi EU a Spojenými státy výrazně vzrostl rozdíl v HDP, který se zvýšil z více než 15 % v roce 2002 na přibližně 30 % v roce 2023 (měřeno v cenách z roku 2015); vzhledem k tomu, že příčinou je především výraznější pokles produktivity v Evropě

² Úř. věst. C 493, 27.12.2022, s. 130.

³ Úř. věst. C, C/2024/4216, 24.7.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/4216/oj>.

⁴ Úř. věst. C, C/2024/3996, 17.7.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/3996/oj>.

⁵ Přijaté texty, P10 TA(2025)0090.

⁶ Úř. věst. C, C/2025/3151, 20.6.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/3151/oj>.

a skutečnost, že EU nedokázala využít digitální revoluci, kterou přinesl internet, a s ní spojené možnosti pro zvýšení produktivity, což je částečně způsobeno roztríštěností jednotného evropského trhu;

- C. vzhledem k tomu, že v Draghiho zprávě se mezi základními předpoklady pro budoucí růst Evropy uvádí odstranění rozdílů v inovacích, společný plán dekarbonizace a konkurenceschopnosti, zvýšení bezpečnosti a snížení závislosti a plnění hospodářských, environmentálních a sociálních cílů EU; vzhledem k tomu, že zpráva odhaduje, že to bude vyžadovat zvýšení investic o přibližně 5 % HDP EU, což bude představovat dodatečné roční investice ve výši minimálně 750 až 800 miliard EUR;
- D. vzhledem k tomu, že rychle roste celosvětová poptávka po kritických surovinách kvůli přechodu na čistou energii a že Evropa je velmi závislá rovněž na dovozu digitálních technologií, zejména pro výrobu čipů, neboť 75–80 % celosvětové kapacity pro výrobu polovodičových destiček se nachází v Asii; vzhledem k tomu, že by měla být koncipována skutečná „zahraniční hospodářská politika“ EU, která by umožnila zachovat autonomii a konkurenceschopnost EU nejen v této kritické oblasti, ale i v dalších strategických odvětvích;
- E. vzhledem k tomu, že jak zpráva Enrica Letty, kterou zadala Evropská rada, tak Draghiho zpráva upozorňují na to, že od počátku se prokázalo, že jednotný trh je obrovskou podporou hospodářství EU a má výraznou zásluhu na její přitažlivosti a že je i nadále základním kamenem evropské integrace a hodnot a funguje jako silný katalyzátor růstu, prosperity a solidarity; vzhledem k tomu, že mezinárodní situace se hluboce proměnila, což zdůraznilo skutečnost, že jednotný trh je třeba dokončit a prohloubit, aby mohl dosáhnout plného potenciálu;
- F. vzhledem k tomu, že v Draghiho zprávě se uvádí, že má-li být obnovena produktivita EU a mají-li být splněny její environmentálních a sociální cíle, jsou zapotřebí dodatečné roční investice ve výši minimálně 750 až 800 miliard EUR;
- G. vzhledem k tomu, že unijní podpora veřejných i soukromých investic je omezena velikostí rozpočtu EU, jeho nedostatečnou zacíleností, složitým správním rámcem a příliš konzervativním přístupem k riziku; vzhledem k tomu, že pro řešení výzev, které přesahují hranice jednotlivých států, jsou nezbytné společné investice EU, včetně společně financovaných tržních iniciativ, neboť umožňují úspory z rozsahu, podporují strategickou autonomii, chrání a podporují soudržnost v celé Unii, přitahují soukromý kapitál, zvyšují globální konkurenceschopnost EU v kritických odvětvích a umožňují financovat další evropské veřejné statky;
- H. vzhledem k tomu, že snahy o vytvoření unie kapitálových trhů, což předsedkyně Komise von der Leyenová označila za strategickou

prioritu, za poslední desetiletí zatím nedosáhly svých cílů; vzhledem k tomu, že z budování unie kapitálových trhů vyplývá, že dobře integrované finanční služby v rámci jednotného trhu jsou nezbytné pro splnění strategických cílů hospodářské politiky EU;

- I. vzhledem k tomu, že Draghiho zpráva přináší komplexní analýzu správy ekonomických záležitostí a konkurenceschopnosti EU;
- J. vzhledem k tomu, že od zahájení útočné války Ruska proti Ukrajině dostal proces přistoupení několika zemí nový impuls, takže EU se musí připravit na příští kolo rozšíření a zlepšit své rozhodovací procesy tak, aby mohla účinně fungovat s větším počtem členských států; vzhledem k tomu, že v Draghiho zprávě se uvádí, že legislativní činnost Komise se rozrůstá a že EU by měla důsledně uplatňovat zásadu subsidiarity; vzhledem k tomu, že Draghiho zpráva poukazuje rovněž na to, že pravidla, jimiž se řídí rozhodování v EU, neprošla po jejím rozšíření žádným podstatným vývojem a že s ohledem na budoucí rozšíření a složitější globální prostředí je nutné, aby tato pravidla byla posílena a zjednodušena; vzhledem k tomu, že rozšíření jednotného trhu nabízí značný potenciál pro růst hospodářství EU a posílení geoekonomického postavení EU;
- K. vzhledem k tomu, že v Draghiho zprávě se rovněž uvádí, že více vlád používá národního práva veta k oddalování nebo rozměňování činnosti pomocí rozhodovacího procesu; vzhledem k tomu, že ve zprávě se dále zdůrazňuje, že ačkoli posílení EU vyžaduje změny Smlouvy, mnoho lze dosáhnout cílenými úpravami; vzhledem k tomu, že Draghiho zpráva proto zdůrazňuje, že novou průmyslovou strategií pro Evropu musí doprovázet souběžná optimalizace institucionálního uspořádání a fungování EU;
- L. vzhledem k tomu, že Draghiho zpráva zdůrazňuje, že je třeba evropský rozhodovací proces zjednodušit, aby se usnadnilo přijímání opatření na posílení konkurenceschopnosti a hospodářského růstu EU a aby se taktéž zajistilo včasné a efektivní přijímání rozhodnutí;
- M. vzhledem k tomu, že Draghiho zpráva objasňuje, že politický a institucionální model EU je možné posílit ve stávajícím právním rámci, a to jeho cílenou racionalizací, aniž by bylo nutné měnit Smlouvu; vzhledem k tomu, že tato racionalizace by se měla zaměřit spíše na deregulaci než na zvyšování počtu pravidel a postupů EU;
- N. vzhledem k tomu, že Draghiho zpráva označuje digitalizaci a rozvoj umělé inteligence (AI) za klíčové stimuly budoucí evropské konkurenceschopnosti; vzhledem k tomu, že EU zatím propásla zásadní příležitosti digitální revoluce a stále zaostává za světovými lídry v oblasti kapacit AI, datové infrastruktury a rozšiřování hlubokých technologií;
- O. vzhledem k tomu, že Draghiho zpráva zdůrazňuje, že EU musí posílit strategickou autonomii a obrannou kapacitu a že by za tímto účelem

měla překonat roztržštěnost trhu, posílit interoperabilitu a konsolidovat evropský obranný průmysl; vzhledem k tomu, že tuto vizi doplňuje Niinistöova zpráva, v níž se zdůrazňuje, že je třeba zlepšit připravenost na rizika, reakci na krize a odolnost kritické infrastruktury a dodavatelských řetězců; vzhledem k tomu, že obě zprávy poukazují na to, že důvěryhodná evropská obranná unie vyžaduje integrovaný rámec řízení a trvalé a koordinované investice na úrovni EU;

Obecné připomínky

1. vítá Draghiho zprávu, její závěry a výzvu k akci; souhlasí s analýzou, že Evropa čelí existenční výzvě, takže její orgány by měly vyvinout mimořádné úsilí, má-li si v současném rychle se měnícím geopolitickém kontextu udržet konkurenceschopnost a nadále růst; zdůrazňuje, že tato reakce musí být zakotvena v demokratické správě, vyváženém rozdělení moci mezi orgány a dodržování Smluv; vyzývá k přijetí obnovené evropské strategie, která Unii umožní přijímat rychlá a účinná rozhodnutí, a tak zajistit její konkurenceschopnost a udržitelnost;
2. ve shodě s tím, co se uvádí v Draghiho zprávě, zdůrazňuje, že EU musí urychleně zlepšit svou institucionální správu; upozorňuje na to, že tuto optimalizaci by měla doprovázet jasná a inkluzivní komunikační strategie, která by zajistila angažovanost občanů a průběžně je informovala o přínosech těchto změn, a tak zajistila plnou veřejnou podporu a posílila pocit sounáležitosti a společné odpovědnosti; zdůrazňuje, že uvedená opatření společně s nutným opuštěním nejednotných národních přístupů a posílením přeorientovaných, zrychlených a zjednodušených rozhodovacích postupů na úrovni EU umožní, aby Unie mohla jako skutečný globální aktér účinněji a účelněji jednat tam, kde je to nejdůležitější; souhlasí s tím, že je důležité řešit blokování rozhodnutí v Radě ve více oblastech; podporuje všechny iniciativy zaměřené na zefektivnění rozhodovacího procesu, který je klíčem ke zvýšení konkurenceschopnosti EU, avšak v plném souladu se zásadami subsidiarity a proporcionality, jak jsou stanoveny v čl. 5 odst. 3 a v článku 4 Smlouvy o EU;
3. zdůrazňuje, že klíčovými oblastmi, které vyžadují strategickou politickou reformu pro zvýšení konkurenceschopnosti EU, jsou dokončení jednotného evropského trhu a vytvoření evropské unie úspor a investic, zefektivnění rozpočtu EU a jeho plnění, zachování vysoké úrovně sociální ochrany a sociálních a pracovních práv, hlubší propracování evropského modelu AI a digitální transformace a rozvoj evropské energetické unie a evropské obranné unie;
4. zdůrazňuje, že strategické politické reformy a navrhované změny v institucionální struktuře EU by měly být vnímány jako

neoddělitelné aspekty, které je třeba provádět současně, má-li se povzbudit konkurenceschopnost EU;

Přeorientování, urychlení a zjednodušení správy EU

5. oceňuje úsilí o přeorientování a zjednodušení práce EU, čehož se má dosáhnout stanovením strategických priorit a účinným fungováním institucí; vyzývá k posílení schopnosti EU jednat tam, kde to má jasnou přidanou hodnotu, a to v souladu se zásadami subsidiarity a proporcionality; zdůrazňuje, že zjednodušování, subsidiarita a proporcionalita musí vést k inteligentnějším a účinnějším právním předpisům, nikoli však k oslabení zájmu o oblasti, které vyžadují opatření na úrovni EU; zdůrazňuje, že účinné zásahy v oblastech politiky, které přispívají k vyšší hospodářské konkurenceschopnosti, vyžadují přizpůsobení pravomocí, které byly Unii svěřeny Smlouvami; zdůrazňuje, že toto zjednodušení a přesun důrazu se musí odrazit i v efektivnějším a jednodušším institucionálním uspořádání, včetně reorganizace Komise a sboru komisařů, jehož cílem by mělo být zvýšení schopnosti EU efektivněji řešit měnící se výzvy a posílení její úlohy na světové scéně;
6. bere na vědomí iniciativu Komise Kompas konkurenceschopnosti, která vychází z vize Draghiho zprávy, a její důraz na potřebnou větší strategickou autonomii a odolnost a na naprosto nezbytné posílení konkurenceschopnosti EU, která by měla být založena na udržitelnosti, inovacích, energetické bezpečnosti a sociální, hospodářské a územní soudržnosti; uznává, že důraz, který Kompas konkurenceschopnosti klade na účinnost právních předpisů, má zásadní význam pro podporu inovací, přilákání investic a umožnění udržitelného růstu; podporuje zavedení nástrojů pro posuzování dopadu nových návrhů na malé a střední podniky a konkurenceschopnost a doporučuje, aby byl pravidelně sledován pokrok a aby byla prosazována digitální řešení s cílem usnadnit administrativní postupy; zdůrazňuje, že nedostatek pracovních sil a dovedností je třeba řešit jako strukturální výzvu pro konkurenceschopnost ve všech členských státech; zdůrazňuje však, že Kompas konkurenceschopnosti je nutné dále zlepšit posílením institucionálního uspořádání EU;
7. vítá myšlenku posílit rozhodování EU o cílených a strategických prioritách v oblasti konkurenceschopnosti; domnívá se, že jakýkoli nástroj pro koordinaci opatření zaměřených na konkurenceschopnost by měl sloužit jako zastřešující institucionální rámec, který by EU umožnil nejen koordinovat unijní a vnitrostátní politiky, ale rovněž jednat jako jeden subjekt; zdůrazňuje, že takový nástroj by měl podléhat vedení Komise a dohledu Parlamentu a Rady a že by měla být nezávisle hodnocena jeho účinnost, transparentnost a dosažené výsledky; upozorňuje na to, že má-li být zajištěna demokratická legitimita, je nezbytné spolupracovat s vnitrostátními parlamenty a regulačními orgány; zdůrazňuje, že na správě EU se musí podílet

sociální partneři a zúčastněné strany, aby byla zajištěna inkluзивita a veřejná odpovědnost;

8. vítá záměr urychlit práci EU a opětovně vyzývá k většímu zefektivnění rozhodovacího procesu, mimo jiné k přechodu na hlasování kvalifikovanou většinou a k zavedení řádného legislativního postupu v klíčových oblastech politiky, když to bude zapotřebí; konstatuje, že v některých oblastech zásadního významu by se měly uplatňovat vyšší hranice pro hlasování; konstatuje, že v minulosti byla nalezena řešení, díky nimž jsou rozhodovací procesy rozhodnější; zdůrazňuje například, že Amsterodamská smlouva zavedla hlasování kvalifikovanou většinou a současně v některých oblastech politiky umožnila konstruktivně se zdržet hlasování;
9. naléhá na Evropskou radu, aby projednala návrh na svolání konventu v souladu s řádným revizním postupem podle článku 48 Smlouvy o EU, jak jej Parlament formuloval v usneseních ze dne 9. června 2022 a 22. listopadu 2023, a aby tam, kde je to možné, zvažila provedení cílených změn Smluv pomocí zjednodušeného postupu podle čl. 48 odst. 6 Smlouvy o EU, aby mohly být urychleny zásadní a naléhavé reformy; připomíná závěry Konference o budoucnosti Evropy a naléhavě vyzývá Komisi a Radu, aby v návaznosti na její doporučení rychle podnikly konkrétní kroky; domnívá se, že hledání kompromisu ve věci příštího víceletého finančního rámce je důležitou příležitostí k intenzivnější práci na posílení institucionálního uspořádání EU;
10. připomíná závěry Konference o budoucnosti Evropy, zejména o potřebné reformě Smluv, a naléhavě vyzývá Komisi a Radu, aby v souladu s doporučeními Konference rychle podnikly konkrétní kroky;
11. opakuje, že je odhodlán posílit schopnost EU jednat rychle a účinně a zefektivnit rozhodování v klíčových oblastech politiky; znovu žádá, aby hlasování kvalifikovanou většinou a řádný legislativní postup byly v nutných případech pomocí *překlenovacích* ustanovení, jež jsou uvedena ve Smlouvách, rozšířeny i na další oblasti politik, tak aby EU dokázala jednat rychleji a účinněji;
12. vyzývá Radu, aby zvažila využívání posílené spolupráce podle článku 20 Smlouvy o EU v případech, kdy jednomyslné hlasování brání přijetí důležitých rozhodnutí pro celou EU v klíčových oblastech politiky; připomíná, že posílená spolupráce vychází z legitimních potřeb členských států, pokud cílů této spolupráce nemůže Unie jako celek dosáhnout v přiměřené lhůtě; zdůrazňuje, že posílená spolupráce nabízí dvě důležité záruky, a to souhlas Parlamentu a soudní přezkum Soudním dvorem Evropské unie, a že rozhodnutí přijatá v rámci posílené spolupráce vychází z návrhu Komise; zdůrazňuje, že hlavním účelem posílené spolupráce je jednodušší rozhodování; doporučuje zúčastněným členským státům, aby aktivovaly zvláštní *překlenovací* ustanovení zakotvené v článku 333

Smlouvy o fungování EU, aby mohly v rámci posílené spolupráce přejít na hlasování kvalifikovanou většinou a řádný legislativní postup; bere na vědomí, že Draghiho zpráva navrhuje, že v případech, kdy nelze dosáhnout jednomyslného rozhodnutí o hlasování kvalifikovanou většinou, by zainteresované členské státy mohly zvážit mezivládní spolupráci;

13. zdůrazňuje, že zlepšení rozhodovacího procesu v EU vyžaduje posílení postavení Parlamentu, aby měl stejné postavení jako Rada, a vyzývá k tomu, aby měl Parlament silnější úlohu také v rámci legislativního procesu; opakuje svoji výzvu, aby Parlament získal plné právo legislativního podnětu; zdůrazňuje, že je důležité modernizovat vyšetřovací právo Parlamentu s cílem posílit demokratickou kontrolu nad výkonnou mocí EU;
14. domnívá se, že článek 122 Smlouvy o fungování EU může být nástrojem pro rychlou akci EU výhradně v krizových situacích, ale zdůrazňuje, že jeho použití musí podléhat důkladnému dohledu nejen ze strany Soudního dvora EU, ale také Parlamentu; zdůrazňuje, že je třeba zajistit úzkou spolupráci mezi Komisí, Parlamentem a dalšími příslušnými orgány a institucemi EU; žádá, aby byly vyjasněny a systematizovány postupy pro aktivaci článku 122 Smlouvy o FEU, zejména tak, aby o jeho aktivaci měly pravomoc rozhodnout oba spolunormotvůrci;
15. zdůrazňuje, že je naléhavě nutné zlepšit institucionální a finanční rámec EU, aby byl i nadále funkční, demokratický a konkurenceschopný a aby byl s ohledem na budoucí rozšíření schopen přijímat nové členy a podporovat jejich úspěšnou integraci; znovu proto potvrzuje, že rozšíření musí jít ruku v ruce s posílením správy EU; podporuje, aby mezi EU a vládami, parlamenty a občanskou společností kandidátských zemí probíhal dialog o veškerých plánovaných návrzích změn institucionálního uspořádání EU; uznává význam iniciativ, jako je Evropské politické společenství, které umožňují politickou spolupráci, přispívají k regionálním dialogům a mohly by usnadnit postupné začlenění kandidátských zemí do Unie a jejích politik, aniž by byly alternativou k členství v EU; zdůrazňuje, že o vývoji v Evropském politickém společenství by měl být pravidelně informován a konzultován Parlament, aby byla zajištěna demokratická odpovědnost a soudržnost s institucionálním rámcem EU;

Efektivní správa EU v klíčových oblastech politiky

16. vyzývá k dokončení jednotného evropského trhu, jak je zakotveno v článku 26, článku 114 Smlouvy o fungování EU a čl. 3 odst. 3 Smlouvy o EU, aby se plně rozvinul jeho potenciál a odstranily zbývající překážky, včetně nekalé mezinárodní hospodářské soutěže, s cílem bojovat proti vysokým cenám energií, nedostatku kvalifikovaných pracovníků a pracovních sil, obtížné dostupnosti

kapitálu, nejednotnému uplatňování pravidel EU, nedostatečné podpoře digitální a ekologické transformace a vysoké administrativní zátěži pro občany a podniky a také s cílem podpořit hospodářský růst, sociální, hospodářskou a územní soudržnost a kulturní výměny v rámci EU; vyzývá k rozvoji evropského integrovaného kapitálového trhu, jak stanoví články 26 a 63 Smlouvy o fungování EU, prostřednictvím nově zřízené unie úspor a investic, která bude vycházet z neúplné unie kapitálových trhů; vyzývá k posílení Evropského orgánu pro cenné papíry a trhy podle právního základu, kterým je článek 114 Smlouvy o fungování EU, s cílem posílit sbližování dohledu a přeshraniční koordinaci v rámci unie úspor a investic; konstatuje rovněž, že podle Lettovy zprávy je hospodářská síla jednotného trhu důležitá pro globální a obchodní ambice EU, a to i v hospodářských vztazích se strategickými partnery;

17. podporuje to, aby ke stávajícím čtyřem svobodám byla ve smyslu Lettovy zprávy přidána ještě „pátá svoboda“ s cílem posílit výzkum, inovace, znalosti a vzdělávání pro výzkumné pracovníky, inovátory a pracovníky na jednotném trhu;
18. vyzývá Komisi, aby zajistila, že budoucí iniciativy zaměřené na zvýšení konkurenceschopnosti EU a prohloubení jednotného trhu budou zakotveny v opatřeních na posílení hospodářské, sociální a územní soudržnosti, jak stanoví smlouvy; zdůrazňuje, že do systému správy EU musí být plně začleněny institucionální mechanismy pro rovné příležitosti, solidaritu a snižování nerovností; opakuje svou výzvu k posílení provádění a monitorování evropského pilíře sociálních práv prostřednictvím správních struktur EU, čímž se sociální pokrok stane zásadním prvkem rozhodovacího procesu EU;
19. znovu potvrzuje, že cíle jednotného trhu by měly být v souladu nejen s právem na volný pohyb, ale také s „právem zůstat“, jak je uvedeno v Lettově zprávě; vyzývá proto Komisi, aby odpovědnost za „právo zůstat“ svěřila jednomu z komisařů, do jehož působnosti by spadala politika soudržnosti a služby obecného zájmu, a aby byl mezi tímto komisařem a regionálními orgány členských států navázán strukturovaný a trvalý dialog s cílem zajistit, že politické předpisy zaměřující se na „právo zůstat“ budou pečlivě přizpůsobeny zvláštním charakteristikám regionů EU a budou respektovat jejich socioekonomickou a kulturní rozmanitost; uznává, že podpora rozvoje infrastruktury, budování komunit, vytváření pracovních míst, přístupu k veřejným službám a vhodného prostředí pro průmyslová odvětví a investice má zásadní význam pro zachování práva lidí zůstat ve svých regionech a přispívá k hospodářskému rozvoji a konkurenceschopnosti EU; zdůrazňuje, že je důležité, aby významná část rozpočtu byla i nadále vyčleňována na politiku soudržnosti, a že by mělo být zajištěno, aby tato politika účinněji reagovala na specifické potřeby regionů a měst, mimo jiné tím, že bude poskytovat přímější přístup k finančním prostředkům EU; zdůrazňuje, že je třeba, aby projekty politiky soudržnosti byly v praxi

zaváděny efektivněji a viditelněji a aby přinesly hmatatelné výsledky, které posílí pocit sounáležitosti občanů a podpoří integraci do EU;

20. zdůrazňuje, že EU by měla ve strategických oblastech jednat účinněji a doplňovat vnitrostátní opatření, přičemž by měla využít vlastních zdrojů EU spolu s koordinovanými příspěvky, a že takovými kroky posílí konkurenceschopnost, inovace, hospodářskou odolnost, sociální a územní soudržnost, environmentální a energetickou udržitelnost a kolektivní bezpečnost Evropy; s ohledem na zjištění uvedená v Draghiho zprávě zdůrazňuje, že je třeba zachovat otevřenou diskusi zaměřenou na budoucnost, s přihlédnutím k poznatkům získaným ze zkušeností s nástrojem NextGenerationEU; zdůrazňuje, že je důležité na úrovni EU vytvořit nástroje pro investice určené pro financování společných strategických investic do evropských veřejných statků a služeb a upravit programy financování tak, aby zohledňovaly měnící se dynamiku obchodu a inovací; zdůrazňuje, že skutečné nové vlastní zdroje EU jsou klíčem k tomu, aby Parlament a Rada mohly přijímat flexibilní rozpočty s cílem umožnit EU, aby jednala autonomněji a snížila svou závislost na příspěvcích z vnitrostátních rozpočtů; zdůrazňuje, že novým vlastním zdrojem EU by se mohl stát například mechanismus uhlíkového vyrovnání na hranicích, který členské státy silně podporují; připomíná postoj Parlamentu vyjádřený v jeho návrhu víceletého finančního rámce na období 2028–2034, podle něž je třeba jít nad rámec pravidla, které si Parlament sám stanovil a podle kterého výše dlouhodobého rozpočtu EU nesmí překročit 1 % souhrnného hrubého národního produktu členských států;
21. zdůrazňuje, že rozpočet EU by měl být zjednodušen, aby se zachovala a posílila celosvětová konkurenceschopnost EU, snížila zbytečná administrativní zátěž, usnadnil se přístup k finančním prostředkům pro příjemce a lépe se splnil cíl posílení hospodářské, sociální a územní soudržnosti, a to tím, že se zajistí, aby se finanční prostředky dostaly k těm nejpotřebnějším, zejména k malým a středním podnikům, místním komunitám a subjektům sociální ekonomiky, a to i ve venkovských, okrajových nebo hospodářsky znevýhodněných oblastech; připomíná však, že úsilí o zjednodušení nesmí nijak ohrozit základní zásady, na nichž je založen víceletý finanční rámec a jeho programy, ani oslabit demokratickou kontrolu nad jejich prováděním; zdůrazňuje, že zjednodušení musí být doprovázeno silnými zárukami rovného přístupu, nediskriminace a účinné odpovědnosti, přičemž Parlament zajistí demokratický dohled během celého cyklu financování;
22. zdůrazňuje, že dosažení cílů EU v oblasti konkurenceschopnosti vyžaduje začlenění cílů klimatické neutrality a udržitelnosti do institucionálního a správního rámce EU; poukazuje na to, že reformy musí respektovat ustanovení Smluv, včetně článku 194 Smlouvy o fungování EU, a že silná demokratická legitimita musí být zajištěna zapojením Parlamentu do jejich návrhu, financování a dohledu;

zdůrazňuje, že je důležité posílit interinstitucionální koordinaci a zajistit, aby rozhodnutí v této oblasti podléhala účinné parlamentní kontrole, čímž se posílí demokratické základy Unie;

23. vyzývá Komisi a členské státy, aby s ohledem na stávající geopolitické výzvy vytvořily skutečnou evropskou obrannou unii a posílily investice do evropského obranného průmyslu, zejména využíváním skutečně evropských nástrojů s novými finančními zdroji ve spojení s kompletním programem pro obranu, včetně boje proti hybridním útokům, a zajistily, aby plánování, rozvoj, zadávání veřejných zakázek a řízení kapacit probíhalo společně ve skupinách zahrnujících značný počet členských států; vyzývá Komisi, aby zlepšila soulad mezi stávajícími a budoucími nástroji, a to i na úrovni řízení, aby byla zajištěna účinná demokratická kontrola nové obranné unie; vyzývá EU, aby v souladu s doporučeními uvedenými v Draghiho, Lettově a Niinistöově zprávě překonala roztržistěnost trhu tím, že vytvoří jednotný trh v oblasti obrany, na němž budou uplatňována závazná společná pravidla; konstatuje, že tato společná pravidla by zaručila spravedlivou hospodářskou soutěž a usnadnila křížovou certifikaci obranných produktů a zároveň by zajistila plnou interoperabilitu a zaměnitelnost, přinesla úspory z rozsahu a posílila kapacity a zdroje; vyzývá Komisi a členské státy, aby začlenily investice do obrany do širší koncepce bezpečnosti, která bude zahrnovat také společné evropské iniciativy, zejména evropské obranné projekty společného zájmu, čímž posílí kritickou infrastrukturu a pokrok v projektech v oblasti výzkumu a vývoje, což přispěje k vytváření a zachovávání kvalitních pracovních míst; vyzývá Evropskou radu, aby se dohodla na aktivaci čl. 42 odst. 2 Smlouvy o EU za účelem zavedení společné obranné politiky Unie; zdůrazňuje, že nová obranná unie musí doplňovat NATO, nikoli jej nahrazovat; bere na vědomí skutečnost, že členské státy zahájily postupné vymezení evropské obranné politiky a zároveň zřídily Evropskou obrannou agenturu (EDA) a zahájily stálou strukturovanou spolupráci (PESCO); vyzývá členské státy, aby pokračovaly v práci na postupném vymezení evropské obranné unie se společnou obranou; připomíná, že zřízení fondu pro zahájení operace, Evropské obranné agentury a stálé strukturované spolupráce, jakož i využívání rozpočtu EU se řídí hlasováním kvalifikovanou většinou; připomíná, že podle článku 44 Smlouvy o EU se může skupina členských států rovněž rozhodnout použít hlasování kvalifikovanou většinou;
24. zdůrazňuje, že posílení správy umělé inteligence musí být založeno na transparentnosti, ochraně základních práv a ochraně veřejného zájmu v souladu s přístupem EU založeným na pravidlech; vyzývá Komisi, aby posílila úlohu stávajícího Evropského úřadu pro umělou inteligenci; vítá Akční plán pro kontinent umělé inteligence, jehož cílem je vyvinout „model umělé inteligence“ EU, který by byl založen na spolupráci mezi veřejnými a soukromými subjekty;

o o

25. pověřuje svou předsedkyni, aby předala toto usnesení Radě, Komisi, Evropské radě a vládám a parlamentům členských států.